

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Sint-Joris te BRUSSEL-STAD

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	3699
Instelling	Vrije Basisschool Sint-Joris
Directeur	Peter De Donder
Adres	Cellebroersstraat 16 - 1000 BRUSSEL-STAD
Telefoon	0471 76 32 13
E-mail	pdedonder@sintjorisbasisschool.be
Website	www.sintjorisbasisschool.be
Bestuur van de instelling	Sint-Jorisbasisschool
Adres	Cellebroersstraat 16 - 1000 BRUSSEL-STAD
Scholengemeenschap	Klaveren 7
Adres	Richard Vandeveldestraat 4 - 1030 SCHAARBEEK
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	19-09-2013, 20-09-2013, 23-09-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	23-09-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	10-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Liesbet Criel
Teamleden	Johan Lamote
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	17
4.2 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Door middel van een gedifferentieerde doorlichting gaat de onderwijsinspectie na in welke mate de school onderwijskwaliteit realiseert. Zo stonden in deze school de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de focus, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding, woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, een selectie van de regelgeving en het algemeen beleid waren eveneens voorwerp van diepgaand onderzoek.

De Sint-Jorisbasisschool bestaat uit twee vestigingsplaatsen: 'Centrum' (Cellebroersstraat 16) en 'Nieuwland' (Nieuwland 194). De vestigingsplaats 'Centrum' bevindt zich in het hartje van het stadscentrum en huisvest de kleuterafdeling. In de recent opgerichte vestigingsplaats 'Nieuwland' werd de lagere afdeling ondergebracht. De materiële infrastructuur van beide entiteiten wordt momenteel aangepakt. De school maakt deel uit van de scholengemeenschap 'Klaveren 7' en 'Brede School Nieuwland'. Ze wordt geleid door een ervaren directeur, geruggensteund door twee adjuncten die eveneens een aantal beleidstaken opnemen. De meeste leraren hebben ervaring in hun actuele onderwijsopdracht. De schoolbevolking komt uit de onmiddellijke omgeving, uit andere wijken en uit aangrenzende gemeenten. De meeste kinderen zijn afkomstig uit sociaal-economisch zwakkere milieus en spreken thuis geen Nederlands.

In de kleuterafdeling voldoet het onderwijsaanbod van de onderzochte leergebieden niet aan de verwachtingen van de overheid. De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen van Nederlands en wereldoriëntatie na. De leerplannen zijn niet richtinggevend voor de praktijk. De manier waarop leraren het activiteitenaanbod plannen, biedt geen garanties dat het evenwichtig en volledig is. De talige en wereldoriënterende inhouden komen geïntegreerd in het belangstellingscentrum aan bod. Verschillende activiteiten en routines ondersteunen de (taal)ontwikkeling van de kinderen. Leraren hebben minder zicht op het onderwijsaanbod in de andere leeftijdsgroepen, zodat continuïteit en gradatie over de leeftijdsgroepen heen niet zijn verzekerd. De kleuterafdeling maakte wel duidelijke afspraken over de graduele opbouw van de kalenders en andere registratieborden. Op het vlak van begripvorming zijn er weinig afspraken op schoolniveau en het talige aanbod is doorgaans minder intentioneel gericht op de verwerving van functionele thema- en schooltaal. Waarnemingen of uitstappen in de omgeving verlevendigen het onderwijs. De kleuterafdeling beschikt over voldoende eigentijds bronnen- en ontwikkelingsmateriaal, maar dit wordt minder doelgericht en planmatig gebruikt. Er zijn weinig duidelijke afspraken die de observatie in de kleuterschool aansturen. De taalontwikkeling van de (taalzwakke) kinderen wordt fragmentarisch in beeld gebracht en de begeleiding getuigt van een weinig systematische aanpak. Alle teamleden gaan uit van erkenning van de eigenheid van elke kleuter en van een ontmoetende omgangsstijl. De school hecht veel belang aan een open communicatie en vlotte samenwerking met ouders. Een mooi leesbevorderend initiatief is de 'leeshut' waarin ouders verteltassen kunnen ontlenen. Daarnaast zet de school sensibiliserende acties op om kinderen buiten de schoolmuren in contact te brengen met de Nederlandse taal. Ook op klasniveau zijn er waardevolle initiatieven die nog niet genoeg doorstromen naar het hele team. De laatste jaren was er minder tijd en ruimte voor overleg en diepgaande reflectie over het gebruik van de leerplannen met het volledige kleuterteam.

In de lagere afdeling leidt het erkenningsonderzoek tot de conclusie dat het onderwijs voor het leergebied Nederlands aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Voor het leergebied wereldoriëntatie is dit niet het geval.

De lagere afdeling bereikt met de meeste leerlingen in voldoende mate de eindtermen van Nederlands. De school beschikt over bevredigende outputgegevens voor meerdere domeinen van dit leergebied en de lagere afdeling werkt volgens de krachtlijnen van het leerplan. De leraren gebruiken onderwijsleerpakketten om het leerproces van Nederlands te plannen en vorm te geven. Het taalonderwijs kenmerkt zich door een brede aanpak waarbij alle domeinen aan bod komen. Door het pakket consequent toe te passen, realiseren de leraren een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod dat gradueel en continu is opgebouwd. Daarnaast legt de school een sterke klemtoon op de leesopvoeding. De principes van taalvaardigheidsonderwijs worden door de leraren in praktijk gebracht. Leraren zorgen voor een positief en veilig klasklimaat en voor gerichte talige ondersteuning. Betekenisvolle en functionele taken komen aan de

orde. De school beschikt over voldoende leermiddelen om de taalvaardigheid te stimuleren. In de meeste klassen verloopt de binnenklasdifferentiatie goed doordacht. Het nieuwe deelleerplan 'taalbeschouwing, strategieën en (inter)culturele gerichtheid' werd nog niet verkend.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Een doorgedreven studie met implementatie van het vernieuwde leerplan was nog geen schoolprioriteit. Op afdelingsniveau is er geen garantie voor een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod. Meerdere leraren hebben weinig zicht op de groei en ontwikkeling van het historische en ruimtelijke besef bij kinderen. De onderwerpen zijn in zekere mate werkelijkheidsgericht. De school organiseert meerdaagse extramurale activiteiten, leraren zetten geregeld leeruitstappen op en in de meeste groepen is er aandacht voor de actualiteit. Bij de verwerking van de onderwerpen worden ICT (informatie- en communicatietechnologie), leren leren en sociale vaardigheden functioneel ingeschakeld. Toch stelde de lagere afdeling nog geen schooleigen planning op voor deze leergebiedoverschrijdende eindtermen. De uitwerking van de thema's geeft in meerdere groepen aanleiding tot gevarieerde didactische werk- en groepeeringsvormen en dito leerlingenactiviteiten. De voorziene onderwijstijd is in enkele groepen te beperkt. Dit brengt voor een belangrijke groep leerlingen het realiseren van de leerplandoelen en het bereiken van de eindtermen in het gedrang. Er is op schoolniveau nog niet onderzocht of alle leermiddelen beschikbaar zijn die het vernieuwde leerplan vooropstelt. De gradatie in en het gebruik van de tijd- en ruimtekaders zijn aan een heroriëntering toe. Enkele teamleden beseffen dat ze zich grondig dienen te bezinnen over de huidige aanpak. Ze menen dat ze gezamenlijk verantwoordelijk zijn om samen met de schoolleiding de nodige lijnen uit te zetten en duidelijke afspraken te maken om in overeenstemming met de visie en inhoud van het leerplan in een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod te voorzien.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de deskundigheidsbevordering nog doelgerichtheid en doeltreffendheid mist. De ondersteuning bestaat uit diverse interne en externe mogelijkheden tot professionele ontwikkeling, waaraan zowel in teamverband als individueel wordt geparticipeerd. Toch uiten meerdere leraren de behoefte tot meer ruimte voor inhoudelijk overleg, uitwisseling en afstemming. De vernieuwingsbereidheid en de leergierigheid van vele teamleden vormen een stevige basis voor de permanente ontwikkeling van de school.

De school is op het vlak van leerbegeleiding in beweging. Het schoolteam speelt doorgaans kort op de bal wanneer zich (leer)problemen voordoen. De handelingsbekwaamheid van leraren om doelgericht te differentiëren en kinderen met gelijkaardige onderwijsbehoeften te groeperen, verschilt. Vooral in de lagere afdeling wordt er op een doordachte wijze gedifferentieerd en geredimeerd.

De schoolleiding bouwt een gestructureerde schoolorganisatie en een ordelijk schoolleven uit. Ze is gericht op het welbevinden van alle actoren, op de bevordering van goede interpersoonlijke relaties en op een collegiaal team. Het grote aantal praktische en organisatorische noden nam de laatste jaren veel tijd in beslag. Hierdoor verzwakte de aandacht voor het onderwijskundige beleid. Het is voor de school nog een grote uitdaging om haar kwaliteitszorg uit te bouwen vertrekkende vanuit outputgegevens. Permanente kwaliteitsbewaking en kritische reflectie bij de eigen didactische aanpak en de leerresultaten van de leerlingen zijn noodzakelijk om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen.

De doorlichting leert dat deze basisschool beschikt over een geëngageerd team, dat getuigt van 'Plezier, Inzet en Talent'. De onderwijsinspectie formuleert een **beperkt gunstig advies** voor het kleuteronderwijs omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands en wereldoriëntatie én voor het lager onderwijs omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie. Het inspectieteam is er zeker van dat dit enthousiaste schoolteam in staat is om, met de nodige ondersteuning van buitenaf en met interne en externe deskundigheidsbevordering, stapsgewijs de tekorten bij te sturen. Een degelijk outputbeleid en de afstemming van de onderwijspraktijk op de leerplannen zijn daarbij cruciaal.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen van Nederlands na. Het leerplan is niet richtinggevend voor de praktijk. De manier waarop leraren het activiteitenaanbod plannen, biedt geen garanties dat het evenwichtig en volledig is. Het onderwijsaanbod is te weinig gegradeerd en minder intentioneel gericht op de verwerving van functionele thema- en schooltaal. De taalontwikkeling van de (taalzwakke) kinderen wordt fragmentarisch in beeld gebracht en de begeleiding getuigt van een weinig systematische aanpak.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie na. Het onderwijsaanbod is niet (leerplan)doelgericht en wordt niet bewaakt. Op groeps- en afdelingsniveau is er geen garantie voor een volledig en evenwichtig aanbod. De ontwikkeling van kinderen wordt voor het leergebied wereldoriëntatie onvoldoende in kaart gebracht.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum	De leerplannen van Nederlands en wereldoriëntatie zijn niet richtinggevend voor
Onderwijsaanbod	de praktijk. Ook het specifieke koepelgebonden praktijktheoretische kader voor
<i>Referentiekader</i>	de kleuterschool wordt niet meer intentioneel door alle teamleden gebruikt.
<i>Planning</i>	Meerdere leraren hebben weinig inzicht in de hiërarchie van de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijsdoelstellingen én in de rol en de betekenis van ontwikkelings- en
<i>Samenhang</i>	leerplandoelen, ontwikkelingsdomeinen, -lijnen en -aspecten. Het
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijskundige handelen van leraren wordt vooral gestuurd vanuit
<i>Actief leren</i>	onderwijservaring en eigen opvattingen en is weinig (leerplan)doelgericht.

De teamleden beschikken over een jaarplanning, waarin er ook ruimte is voor onderwerpen die kinderen aanbrengen. Leraren streven naar diversiteit in de aangebrachte onderwerpen. Ze kiezen een belangstellingscentrum en zoeken hierbij passende activiteiten.

Op schoolniveau werd afgesproken om in de voorbereiding te verwijzen naar de ontwikkelingsdoelen. Enkele leraren noteren soms ook ontwikkelingsaspecten en/of leerplandoelen. De kwaliteit en de diepgang van de thema-, week- en/of dagplanning is veeleer leerkrachtafhankelijk.

Bij de concretisering van het aanbod hebben de groepsleraren vooral oog voor de activiteiten en veel minder voor na te streven (leerplan)doelen. Er wordt te weinig rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van de kleuters op basis van voorgeschreven ontwikkelingslijnen uit het praktijktheoretische kader van de koepel en de leerplannen. Leraren hypothekeren zo een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Noch op klasniveau, noch op afdelingsniveau wordt de volledigheid van het aanbod voor de verschillende domeinen van Nederlands en wereldoriëntatie bewaakt. Leraren kunnen niet garanderen dat ze

alle onderwijsdoelen ook effectief bij de kleuters nastreven.

De talige en wereldoriënterende inhouden komen geïntegreerd in het belangstellingscentrum aan bod. Verschillende activiteiten en routines ondersteunen de (taal)ontwikkeling van de kinderen. Leraren hebben minder zicht op het onderwijsaanbod in de andere leeftijdsgroepen, zodat continuïteit en gradatie over de leeftijdsgroepen heen niet zijn verzekerd. De kleuterafdeling maakte wel duidelijke afspraken over de graduele opbouw van de kalenders en andere registratieborden. Daarnaast treffen we in alle groepen stappenplannen aan om hygiënische gewoonten te bevorderen. Op het vlak van begripsvorming zijn er weinig afspraken op schoolniveau en het talige aanbod is doorgaans weinig intentioneel gericht op de verwerving van functionele thema- en schooltaal.

Waarnemingen of uitstappen in de omgeving verlevendigen het onderwijs. In de meeste groepen is er variatie in opvoedende activiteiten, waarbij zowel de motorische, de cognitieve als de dynamische-affectieve component worden aangesproken.

De keuzeactiviteiten geven in meerdere groepen aanleiding tot kinderinitiatief, verhogen de motivatie en dragen bij tot een positief zelfbeeld. Het spel en het werk in kleine groepen stimuleren de samenwerking en de communicatie onder de kinderen. Soms is de groeps grootte niet afgestemd op hun sociale en/of talige mogelijkheden. Het gebruik van het taken- en keuzebord stimuleert de zelfstandigheid van de kinderen. Tijdens geobserveerde momenten waren de meeste kinderen betrokken en gemotiveerd bezig. In enkele groepen liepen de klassikale activiteiten lang uit, waardoor de betrokkenheid van de (taalzwakke) kinderen wegebde.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

Leraren leggen een grote betrokkenheid aan de dag om zich voor alle kleuters van hun groep in te zetten. De onderwijstijd wordt doorgaans voldoende efficiënt gebruikt. De school levert inspanningen om de ouders ervan bewust te maken de kinderen tijdig en regelmatig naar school te brengen.

Leraren bouwen een dagverloop uit met een afwisseling van groepsgerichte en gedifferentieerde activiteiten.

Ze spannen zich in om met de kinderen Standaardnederlands te spreken en proberen voor hen een taalvoorbeeld te zijn.

Meerdere leraren stimuleren kleuters om hun ideeën duidelijker te verwoorden en bieden voldoende ruimte tot taalproductie. Ze helpen hen door taaluitingen te verbeteren en te hertalen. Andere leraren maken daarvan minder gebruik.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende eigentijds bronnen- en ontwikkelingsmateriaal ten aanzien van beide onderzochte leergebieden. De boekenhoek bevat in de meeste groepen een vrij gevarieerd aanbod van beeldmateriaal. Doorgaans is er een luisterhoek, al dan niet geïntegreerd in de computerhoek. De kalenders ogen verzorgd en hebben een duidelijke plaats in de ontvangsthoek. In de jongere groepen treffen we een familiemuur en een ruime bewegingshoek in het klasbeeld aan. Daarnaast beschikken de klassen over een brede waaier aan opvoedende spellen, een ruim aanbod aan constructiemateriaal en voldoende specifieke materialen gericht op het stimuleren van de fijne motoriek. De dynamisch-affectieve hoeken, waaronder de poppenhoek en verkleedhoek, zijn aan uitbreiding van materiaal en/of een meer kindvriendelijkere opstelling toe.

Het beschikbare ontwikkelingsmateriaal wordt minder gericht en planmatig gebruikt, dit door een weinig doelgerichte werking.

Infrastructuur De kleuterafdeling beschikt over verzorgde lokalen met eigentijds meubilair. Er zijn duidelijk afgebakende speelwerkhoeken, waarin kinderen zich kunnen terugtrekken om geconcentreerd bezig te zijn. De speelwerkhoeken worden eerder beperkt doelbewust talig verrijkt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Leraren volgen de (taal)ontwikkeling van de kinderen op door middel van losse observaties, een schoolrijpheidstoets en bij de oudere kleuters door de afname van genormeerde taaltesten om de passieve taalvaardigheid in kaart te brengen. In de dagelijkse observatiegegevens van de kleuterleraren zijn weinig sporen te vinden over de beheersing van thema-, instructie- of schooltaal. Ook de wereldoriënterende ontwikkeling wordt niet gericht geobserveerd. Er zijn weinig duidelijke afspraken die de observatie in de kleuterschool aansturen.

Sinds enkele jaren maakt de school gebruik van een digitaal zorgplatform. Leraren screenen het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters. Ze registreren hun bevindingen met een kleurcode in de digitale kinddossiers. Door het ontbreken van heldere criteria bestaat de kans tot persoonlijke interpretatie. De verschillende ontwikkelingsdomeinen worden niet systematisch gescreend.

Het digitale zorgplatform wordt gebruikt als ondersteuning bij het multidisciplinair overleg en bij de individuele oudercontacten. De dossiers bevatten informatie die groepsleraren en zorgondersteuners aanwenden bij de zorgverlening, in hoofdzaak op het niveau van de kleuter. Analyse van de observatie- en testgegevens op klas- en schoolniveau komen minder vaak aan de orde.

Enkele leraren evalueren de uitwerking van de thema's en leggen hun reflecties schriftelijk vast met de bedoeling hun pedagogisch-didactische aanpak te optimaliseren.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie

De organisatie van de school en de voorziene formele overlegstructuren maken het mogelijk dat ouders, leraren en zorgondersteuners veel informatie aan elkaar kunnen doorgeven.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevens uit de observaties en het kindvolgsysteem bieden onvoldoende informatie om risicokleuters adequaat te detecteren en een zorgtraject op te zetten. Voor de passieve taalvaardigheid Nederlands is de beeldvorming door gebruik van genormeerde toetsen bij de oudere kleuters duidelijk. Voor de actieve taalvaardigheid is dit minder het geval door het ontbreken van (doel)gerichte observaties en duidelijke criteria. Daardoor wordt het taalvaardigheidsniveau van de kinderen eerder fragmentarisch in beeld gebracht.

De kinderen krijgen additionele hulp door de groepsleraren en de zorgondersteuners tijdens de activiteiten. De ondersteuning bestaat vooral uit pre- en reteaching. De begeleiding van taalzwakke en/of ontwikkelingsvertraagde kinderen mist doelen op korte en langere termijn en een zekere systematiek, waardoor de effectiviteit van de zorgverbredende maatregelen bemoeilijkt wordt.

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Alle teamleden gaan uit van erkenning van de eigenheid van elke kleuter en van een ontmoetende omgangsstijl. Het school- en klasklimaat is kindvriendelijk en

warm. Preventief organiseert de school specifieke projecten en/of gezamenlijke thema's gericht op 'verbondenheid'.
Leraren en zorgondersteuners begeleiden ook kleuters met sociaal-emotionele en/of gedragsproblemen. Illustratief hiervoor zijn onder meer het geven van positieve aandacht en steun en het voeren van individuele (herstel)gesprekjes met kleuters.

Afstemming met partners

Samenwerking

De school hecht veel belang aan een open communicatie en vlotte samenwerking met ouders. Een mooi leesbevorderend initiatief is de 'leeshut' waarin ouders verteltassen met verhalende en informatieve boeken en educatieve spelletjes kunnen ontlenuen. Daarnaast zet de school waardevolle sensibiliserende acties op om kinderen buiten de schoolmuren in contact te brengen met de Nederlandse taal.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Nascholingen

Interne expertise

In het verleden werden trajecten in samenwerking met verschillende Brusselse ondersteuningsinstanties opgezet. Het team besliste om geen hulpvraag meer te stellen.

Interne expertise wordt vrij regelmatig gebruikt om activiteiten vorm te geven, zoals bij de specifieke projecten en gemeenschappelijke thema's, maar weinig in functie van (doelgerichte) deskundigheidsbevordering. Op klasniveau zijn er waardevolle initiatieven die nog niet genoeg doorstromen naar het hele team. Ook de interne (zorg)expertise wordt nog niet optimaal benut. De laatste jaren was er minder tijd en ruimte voor overleg en diepgaande reflectie over het gebruik van de leerplannen met het volledige kleuterteam.

Visieontwikkeling

De kleuterafdeling heeft nog geen gemeenschappelijke visie op taalvaardigheidsonderwijs ontwikkeld. De meeste leraren hebben weinig zicht op de fasen van het taalverwervingsproces en op de mogelijke consequenties daarvan voor de pedagogisch-didactische praktijk. Daardoor laten ze waardevolle kansen liggen om een rijke taalleeromgeving te creëren. Het is voor meerdere teamleden ook onduidelijk wat het begrip 'ontluikende geletterdheid' omvat. Veelal wordt dit eng benaderd tot 'het onderscheiden van lettertekens van andere tekens'.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de meeste leerlingen in voldoende mate de eindtermen van Nederlands. Het onderwijskundige handelen van de leraren, het evenwichtige aanbod en bevredigende outputgegevens voor meerdere domeinen van dit leergebied wijzen op een voldoende leerplanrealisatie. De principes van taalvaardigheidsonderwijs worden door de leraren in praktijk gebracht.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De lagere afdeling werkt volgens de krachtlijnen van het leerplan. De leraren gebruiken onderwijsleerpakketten om het leerproces van Nederlands te plannen en vorm te geven. Enkele jaren geleden raadpleegden de teamleden tijdens personeelsvergaderingen de deelleerplannen van luisteren en spreken, lezen én schrijven om zich ervan te verzekeren dat ze met de nieuwe methodes de leerplandoelen nastreven en de eindtermen bereiken.

Leraren werken doelgericht. In hun kortetermijnplanning formuleren ze doorgaans concrete lesdoelen, die over het algemeen zijn overgenomen uit de gebruikte methodes.

Het taalonderwijs kenmerkt zich door een brede aanpak waarbij alle domeinen aan bod komen. Door het pakket consequent toe te passen, realiseren de leraren

een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod dat gradueel en continu is opgebouwd. Leraren zorgen voor een positief en veilig klasklimaat en voor gerichte talige ondersteuning. Betekenisvolle en functionele taken komen voldoende aan de orde. De school legt een sterke klemtoon op de leesopvoeding en gebruikt daarbij actueel leesvoer. Verschillende leesvormen worden ingeschakeld. Meerdere groepen brengen een bezoek aan de openbare bibliotheek. Kinderen krijgen voldoende kansen voor het oefenen en ontwikkelen van luister- en spreekvaardigheden in verschillende taalgebruikssituaties. Via activerende (coöperatieve) werk- en groeperingsvormen kunnen leerlingen de leerinhouden op gevarieerde manieren verwerven. Er zijn voldoende initiatieven om het ervaringsgebonden en creatief schrijven te bevorderen en leraren streven bewust een diversiteit aan teksttypes na.

Onderwijsorganisatie

*Onderwijstijd
Klasmanagement*

Doorgaans bieden de leraren een voldoende aantal lestijden Nederlands aan, conform het gevolgde leerplan.

Leraren gebruiken een verzorgde taal in hun communicatie met de leerlingen en besteden aandacht aan een duidelijke instructietaal.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de taalvaardigheid te stimuleren. Ze heeft een breed en gevarieerd aanbod aan boeken en de meeste groepen hebben een goed uitgeruste klasbibliotheek. Enkele groepen kunnen meer aandacht besteden aan de inrichting ervan.

In de meeste groepen is het een gewoonte dat leerlingen veelvuldig gebruik maken van de ondersteunende ICT-mogelijkheden (informatie- en communicatietechnologie).

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem*

Om na te gaan in hoeverre de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken, gebruiken titularissen diverse evaluatievormen. De leraren hebben over het algemeen een vrij genuanceerd beeld van het taalvaardigheidsniveau van de kinderen. Deze informatie halen ze uit de resultaten van de genormeerde testen voor technisch lezen, spelling en spreken én de methodegebonden toetsen met bijhorende analyseschema's voor de verschillende domeinen.

De school beschikt over bevredigende outputgegevens voor meerdere domeinen van dit leergebied. De voorgelegde resultaten tonen aan dat de leerlingen voor deze geselecteerde inhouden goed scoren.

Om het getuigschrift basisonderwijs toe te kennen, beschikt de klassenraad over expliciete criteria. De school heeft de intentie om bij het uitreiken van het getuigschrift de hele vorming in rekening te brengen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
*Beeldvorming
Zorg*

Leraren behartigen de 'preventieve basiszorg' en de 'verhoogde zorg'. Ze maken gebruik van foutenfrequenties en/of -analyses om problemen in het aanbod op te sporen. Dit kan leiden tot een nieuwe klassikale instructie of een meer geïndividualiseerde instructie tijdens momenten die zich hiertoe lenen. In de meeste klassen verloopt de binnenklasdifferentiatie goed doordacht.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Het nieuwe deelleerplan 'taalbeschouwing, strategieën en (inter)culturele gerichtheid' werd nog niet verkend.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod is niet leerplandoelgericht en wordt niet bewaakt. Op afdelingsniveau is er geen garantie voor een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod. De voorziene onderwijstijd is in enkele groepen te beperkt.

Curriculum	Het leerplan van wereldoriëntatie is onvoldoende richtinggevend voor de
Onderwijsaanbod	praktijk. Een doorgedreven studie met implementatie van het vernieuwde
<i>Referentiekader</i>	leerplan was nog geen schoolprioriteit.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Leraren beschikken doorgaans over een jaarplanning met een inventaris van uit
<i>Samenhang</i>	te werken thema's. Ze vertrouwen op een onderwijspakket om het
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijsaanbod te plannen en vorm te geven. Enkele leraren plukken uit andere
<i>Actief leren</i>	documentatiebronnen om de thema's vulling te geven. Conform de
	schoolaafpraak, noteren leraren eindtermen in hun kortetermijnplanning.

De lagere afdeling kan voor wat het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie betreft, de volledigheid en het evenwicht niet garanderen en beschikt niet over een systeem om het aanbod te bewaken.

De teamleden opteren voor een thematische benadering, waarbij leerlingen hun wereld verkennen vanuit verschillende invalshoeken. In meerdere leerjaren komt binnen een thema dikwijls een beperkt aantal domeinen aan bod. Vooral de domeinen 'natuur', 'tijd' en 'ruimte' krijgen een uitgesproken aandacht. De aandacht voor het domein 'techniek' is zeer summier in meerdere klassen. Uit de geobserveerde lessen blijkt dat sommige leraren wel al een gevarieerd aanbod voor wereldoriëntatie op klasniveau realiseren. Ze besteden aandacht aan het actief leren gericht op de verwerving van kennis, vaardigheden en attitudes. In andere klassen blijft wereldoriëntatie nog vrij traditioneel cursorisch onderwijs, vooral gericht op kennisverwerving.

Het onderwijsleeraanbod vertoont breuklijnen. De school houdt te weinig rekening met een concentrische, leerplandoelgerichte leerstofopbouw met hiaten en overlappingsen tot gevolg. Meerdere leraren hebben weinig zicht op de groei en ontwikkeling van het historische en ruimtelijke besef bij kinderen.

De onderwerpen zijn in zekere mate werkelijkheidsgericht. De school organiseert meerdaagse extramurale activiteiten en leraren zetten leeruitstappen op. De meerdaagse extramurale activiteiten dragen bij tot intensere contacten tussen de leerlingen onderling en met de leraar. Deze initiatieven bevorderen het groepsgevoel en een positief klasklimaat.

De thema's streven impliciet diverse educaties na. Zo krijgen de natuur- en milieueducatie, de vredes- en de gezondheidsopvoeding kansen. In de meeste groepen is er aandacht voor de actualiteit.

Bij de verwerking van de onderwerpen worden ICT (informatie- en communicatietechnologie), leren leren en sociale vaardigheden functioneel ingeschakeld. Toch hebben meerdere leraren weinig zicht op de leergebiedoverschrijdende eindtermen en stelde de lagere afdeling nog geen schooleigen planning op met het oog op een gelijkgerichte en gradueel opgebouwde implementatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

De uitwerking van de thema's geeft aanleiding tot gevarieerde didactische werk-

en groeperingsvormen en dito leerlingenactiviteiten. Zo krijgen leerlingen tijdens geobserveerde leeractiviteiten kansen om actief en coöperatief de wereld te onderzoeken en te ontsluiten. In enkele groepen primeert echter een klassikaal gestuurde aanpak, waarbij de leerlingen weinig initiatief mogen en kunnen nemen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd In enkele klassen worden de lestijden van wereldoriëntatie geregeld vervangen door andere activiteiten, waardoor de voorziene onderwijstijd voor wereldoriëntatie wordt beperkt. Dit brengt voor een belangrijke groep leerlingen het realiseren van de leerplandoelen en het bereiken van de eindtermen in het gedrang.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen Er is op schoolniveau nog niet onderzocht of alle leermiddelen beschikbaar zijn die het vernieuwde leerplan vooropstelt. De gradatie in en het gebruik van de tijd- en ruimtekaders zijn aan een heroriëntering toe.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing Bij de aanvang van het schooljaar hebben leraren veeleer een vaag beeld over de wereldoriënterende verworvenheden van de leerlingen. Ze hebben een weinig genuanceerde kijk op de specifiek verworven sleutelbegrippen, basisinzichten en vaardigheden. De evaluatie gebeurt vooral op basis van eigen toetsen. Over het algemeen focussen de toetsen op reproductie van kennis en minder op vaardigheden, inzichten en attitudes. Gezien het leerplan niet richtinggevend is voor de praktijk, gaan de opgestelde toetsen onvoldoende de leerplandoelen na. Andere evaluatievormen, zoals observatie en gesprekken, komen beperkt voor.

Recentelijk stelde de school vast dat de klasresultaten voor wereldoriëntatie niet matchen met de resultaten van de koepelgebonden proefwerken. Er wordt momenteel een studiedag voorbereid om de beschikbare outputgegevens voor wereldoriëntatie te analyseren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg Bij groepswork houden meerdere leraren rekening met de eigenheid van de leerlingen. Ze creëren een veilige leeromgeving waar leerlingen uitgedaagd worden om de eigen mogelijkheden te ontwikkelen. Het respecteren van elkaar en eenieders mogelijkheden wordt hierbij als belangrijke waarde vooropgesteld.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise De laatste jaren stond wereldoriëntatie niet in de vernieuwingsfocus en was dit leergebied geen onderwerp van professionalisering en van teamreflectie. Enkele teamleden beseffen dat ze zich grondig dienen te bezinnen over de huidige aanpak. Ze menen dat ze gezamenlijk verantwoordelijk zijn om samen met de schoolleiding de nodige lijnen uit te zetten en duidelijk afspraken te maken om in overeenstemming met de visie en inhoud van het vernieuwde leerplan in een volledig, evenwichtig en samenhangend aanbod te voorzien.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

De Sint-Jorisbasisschool bestaat uit twee vestigingsplaatsen: 'Centrum' (Cellebroersstraat 16) en 'Nieuwland' (Nieuwland 194). De vestigingsplaats 'Centrum' huisvest de kleuterafdeling en in de recent opgerichte vestigingsplaats 'Nieuwland' werd de lagere afdeling ondergebracht. De materiële infrastructuur van beide entiteiten wordt momenteel aangepakt.

Voor de vestigingsplaats 'Centrum' ontbreken een recent brandpreventieverslag, een keuringsverslag van de verwarmingsinstallatie op stookolie én het conformiteitsattest voor de stookoliereservoirs. De vestiging beschikt over een recent keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie door een erkend controleorganisme, maar er werd nog geen gevolg gegeven aan de inbreuken uit dit verslag.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	neen
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)
---

ja
----

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school ontwikkelde nog geen expliciete visie die een meer doelgerichte en trajectmatige aanpak van de deskundigheidsbevordering van de teamleden toelaat. Er is wel een inventaris die een overzicht geeft van gevolgde en geplande nascholingen, zowel individu- als teamgericht. Daarnaast werkt de schoolleiding jaarlijks een 'vergaderplan' uit en spoort ze leraren aan om in te gaan op het beschikbare nascholingsaanbod. De samenhang tussen zelfanalyse, prioriteitenbepaling en nascholing op individueel en teamniveau is minder duidelijk. Er is nog geen transparante procedure over de wijze waarop prioriteiten tot stand komen.
- Ondersteuning** De ondersteuning bestaat uit diverse interne en externe mogelijkheden tot professionele ontwikkeling, waaraan zowel in teamverband als individueel wordt geparticipeerd. De teamgerichte vorming heeft vooral plaats tijdens pedagogische studiedagen of op personeelsvergaderingen. Vanuit ingeschatte prioriteiten stuurt de schoolleiding de keuze van de onderwerpen aan. Het team doet geen beroep op de pedagogische begeleidingsdienst voor de ondersteuning bij vernieuwings- en implementatieprocessen en stelde de laatste jaren geen hulpvraag aan een Brusselse ondersteuningsinstantie. Dit schooljaar wil de school werk maken van haar 'outputbeleid'. Ze wordt hiervoor bijgestaan door een externe organisatie. De school biedt de nodige structurele ondersteuning om individuele nascholing mogelijk te maken. Naast korte nascholingen volgen enkele teamleden ook meer langdurige opleidingstrajecten. Individueel gevolgde navormingen geven aanleiding tot deels formele, deels informele uitwisseling van ervaringen en ideeën. Indien relevant voor het hele team, brengen leraren kort verslag uit over ideeën die ze opstaken tijdens nascholingsessies. Verder gebeurt de multiplicatie van nieuwe inzichten en informatie vooral tijdens informele gesprekken. Zowel informeel als formeel zijn er verschillende momenten van professioneel overleg. Toch uiten meerdere leraren de behoefte tot meer ruimte voor inhoudelijk overleg, uitwisseling en afstemming. Het bij elkaar hospiteren, coaching op de klasvloer en gerichte overdracht van expertise tussen collega's heeft nog groeikansen. In de school is een aanbod aan praktijkgerichte informatiebronnen beschikbaar. Het gericht consulteren ervan is sterk leerkrachtafhankelijk.
- Doeltreffendheid** Het team brengt de effecten van de interne en externe professionalisering niet echt in kaart. De doeltreffendheid van de gevolgde nascholingsinitiatieven wordt voornamelijk informeel geëvalueerd. Uit de gesprekken met de leraren en het erkenningsonderzoek blijkt dat enkele prioriteiten uit het verleden weinig structureel zijn verankerd in de klaspraktijk.
- Ontwikkeling** De vernieuwingsbereidheid en de leergierigheid van vele teamleden vormen een stevige basis voor de permanente ontwikkeling van de school. De school heeft echter geen cultuur om nieuwe of vernieuwde leerplannen te implementeren.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschikt over een visie op zorg. Het zorgbeleid is geïntegreerd in de dagelijkse werking van de school en gestoeld op het pedagogische project en de schoolvisie. Het zorgcontinuüm geeft de verschillende fasen van de leerbegeleiding aan en de uitgangspunten van handelingsgericht werken krijgen bijzondere aandacht. De school formuleerde geen operationele doelen gericht op het optimaliseren van haar leerbegeleiding.

Ondersteuning Wat de ondersteuning betreft, bouwde de school een breed zorgkader uit waarvan het zorgteam de motor is. Het zorgteam wordt aangestuurd door de directeur en de respectievelijke zorgcoördinatoren per niveau. Een duidelijke taakverdeling stuurt de zorginitiatieven zowel op leerlingen-, leraren- als schoolniveau. Het inzetten op het ondersteunen van leerkrachtvaardigheden én het gericht coachen van leraren in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, komen eerder sporadisch voor.

De school vertoont een open houding naar kinderen met verschillen in mogelijkheden en sociaal-culturele achtergronden. Deze kinderen worden op een natuurlijke wijze opgenomen in de schoolwerking. Ook de ouders worden professioneel en warm benaderd en er is geïnvesteerd in wederzijdse communicatie, betrokkenheid en samenwerking. In het handelen van alle teamleden staat het welzijn van de kinderen voorop. Leraren hebben een zicht op de leefwereld en de (culturele) achtergrond van de kinderen. De actieve verkenning van het thuismilieu door het uitvoeren van huisbezoeken verdient waardering.

Het schoolteam speelt doorgaans kort op de bal wanneer zich (leer)problemen voordoen. De leraren en de zorgondersteuners behartigen 'de preventieve basiszorg' en de 'verhoogde zorg'. De handelingsbekwaamheid van leraren om doelgericht te differentiëren en kinderen met gelijkaardige onderwijsbehoeften te groeperen, verschilt. Vooral in het lager onderwijs wordt er op een doordachte wijze gedifferentieerd. Resultaten van methodegebonden toetsen, foutenfrequenties en –analyses vormen doorgaans de basis voor differentiatie- en remediëringsmaatregelen. In de meeste groepen is er aandacht voor een gedifferentieerde aanpak door het inschakelen van (methodegebonden) differentiatie, verlengde instructie en hoeken- en contractwerk.

Wat de 'uitbreiding van zorg' betreft, heeft de school relevante structuren opgebouwd. De verkregen observatie-, toets- en testgegevens geven inhoud aan de verschillende vormen van overleg. Vooral de lagere afdeling heeft een systematiek ontwikkeld om op planmatige wijze kinderen met ontwikkelings- en leerstoornissen te ondersteunen. Voor kinderen met gediagnosticeerde leerstoornissen zijn er sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren) en voor verschillende leerlingen werden individuele leertrajecten uitgetekend. De samenwerking met leraren geïntegreerd onderwijs (gon), met externe hulpverleners en begeleidende diensten verloopt vlot. De school ervaart de ondersteuning van en de samenwerking met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) als een meerwaarde voor de eigen zorgwerking.

Doeltreffendheid Het team heeft de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding nog niet expliciet onderzocht. Het analyseren van de (leerlingen)resultaten op klas- en schoolniveau en de evaluatie van het rendement van de leerbegeleiding blijven nog werkpunten.

Ontwikkeling De school heeft een grote evolutie doorgemaakt op het vlak van leerbegeleiding. De meeste leraren zijn bereid om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast beschikt de school over enkele recente praktijkgerichte bronnen en programma's om te remediëren en over achtergrondinformatie in verband met ontwikkelings- en leerproblemen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door een ervaren directeur, geruggensteund door twee adjuncten die eveneens een aantal beleidstaken opnemen. De directeur geeft blijk van een humanitair management en profileert zich als 'regisseur'. De adjuncten fungeren onder meer als aanspreekpunt voor een vestigingsplaats en behartigen de coördinatie van de zorgwerking. De werkgroepen zetten zich vooral in voor praktisch-organisatorische aspecten van het schoolleven. De schoolleiding bouwt een gestructureerde schoolorganisatie en een ordelijk schoolleven uit. Ze is gericht op het welbevinden van alle actoren, op de bevordering van goede interpersoonlijke relaties en op een collegiaal team. Ze gaat zorgzaam om met de kinderen, het personeel en de ouders. De inzet van de teamleden resulteert in de realisatie van diverse initiatieven op school- en klasniveau.
- Het grote aantal praktische en organisatorische noden nam de laatste jaren veel tijd in beslag. Hierdoor verzwakte de aandacht voor het onderwijskundige beleid en drongen enkele nieuwe maatschappelijke verwachtingen en onderwijsvernieuwingen niet door tot in de school en op de klasvloer. Er zijn functiebeschrijvingen voor de verschillende opdrachten en functionerings- en evaluatiegesprekken vinden plaats. Klascontacten en ondersteunende klasbezoeken komen aan bod, maar de systematische opvolging van het onderwijskundige handelen van leraren kan nog verder aan belang winnen.
- Visieontwikkeling** Het team stelt unaniem het pedagogische project van de school voorop. De school wil kinderen begeleiden tot kritische, communicatieve, zelfstandige, gedreven en vaardige Brusselaars. Ze wil een voedingsbodem zijn om kinderen het kostbare in zichzelf te helpen ontdekken.
- Besluitvorming** Bij de besluitvorming hanteert de schoolleiding een democratische leiderschapsstijl waarbij teamleden inspraak krijgen in de genomen beslissingen. De schoolwerking is gericht op een menselijke aanpak met het oog op een zo groot mogelijk welbevinden van alle betrokkenen.
- Kwaliteitszorg** De school geeft blijk van een zeker reflecterend vermogen. Af en toe onderzoekt ze aspecten van het schoolleven. Recentelijk werd de tevredenheid van ouders, van leerlingen en van teamleden onderzocht. Het is voor de school nog een grote uitdaging om haar kwaliteitszorg uit te bouwen vertrekkende vanuit outputgegevens. De resultaten op genormeerde toetsen worden geregistreerd. Ze geven eerder in beperkte mate aanleiding tot een systematische analyse op klas- en schoolniveau. Bovendien resulteren deze gegevens nog te weinig in bijsturings- of borgingsacties.
- Permanente kwaliteitsbewaking en kritische reflectie bij de eigen didactische aanpak en de leerresultaten van de leerlingen blijven noodzakelijk om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen.
- Talenbeleid** De school heeft nog geen talenbeleid als dusdanig uitgewerkt. Ze kan wel met enkele acties aantonen dat ze talenbeleidsdoelen nastreeft.
- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de oppervlakkige analyse van beperkte data. De school heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
- De school heeft geen duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Ze formuleert hiervoor geen operationele doelen en de acties sluiten nauwelijks aan bij de noden van de

leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert slechts in beperkte mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school werkt geen acties uit op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau of de acties sluiten niet aan op de vooropgestelde doelen.

De school brengt de effecten van haar zorg- gelijke onderwijskansenbeleid niet in kaart.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

**Deliberatie, Inbreuken
op de regelgeving**

De onderwijsinspectie delibereert de tekorten ten aanzien van de overige regelgeving in verband met de verplichte bepalingen in het schoolreglement en de dossiers met betrekking tot het getuigschrift.

Zij oordeelt dat de beleidskracht van de school sterk genoeg is om deze tekorten zelfstandig en zonder opvolging weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- KLEUTER- EN LAGERE AFDELING
- De werkelijkheidsgerichte benadering voor wereldoriëntatie.
- KLEUTERAFDELING
- De geïntegreerde aanpak van het activiteitenaanbod en de sterke investering in de uitbreiding van het materialenaanbod.
- De graduele opbouw in kalenders en andere registratieborden.
- De leesbevorderende initiatieven en sensibiliserende acties om kinderen buiten de schoolmuren in contact te brengen met de Nederlandse taal.
- LAGERE AFDELING
- De garanties inzake het brede aanbod en de doorgaande lijn voor Nederlands.
- Het taalvaardigheidsonderwijs met betekenisvolle, motiverende en functionele taaltaken en voldoende ondersteuning.
- De verhoogde aandacht voor leesbevordering.
- Het aanwenden van gevarieerde en betrokkenheidsverhogende werkvormen en de kansen om binnen wereldoriëntatie sociale vaardigheden, ICT en aspecten van leren leren te verwerven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De vernieuwingsbereidheid en de leergierigheid van vele teamleden.
- De zorg van het gehele team voor het welzijn van de kinderen.
- De actieve verkenning van het thuismilieu van de kinderen.
- De doordachte differentiatievormen in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het humanitaire management dat resulteert in een veilige en geborgen leef- en leeromgeving voor de kinderen, het personeel en de ouders.
- De gestructureerde schoolorganisatie en het ordelijke schoolleven.
- De inzet en het engagement van alle teamleden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- KLEUTERAFDELING
- De themaplanning bijsturen.
- Het onderwijsaanbod richten op functionele thema- en schooltaal en de spelwerkhoeven doelbewust talig verrijken.
- Een gemeenschappelijke visie op taalvaardigheidsonderwijs ontwikkelen.
- Het wereldoriënterende aanbod over de groepen heen beter graderen.
- LAGERE AFDELING
- Het nieuwe deelleerplan 'taalbeschouwing, strategieën en (inter)culturele gerichtheid' implementeren.
- In wereldoriëntatie de thema's sterker benaderen vanuit verschillende invalshoeken.
- De tijd- en ruimtekaders over de groepen heen graderen en dynamisch gebruiken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De samenhang tussen een brede (zelf)evaluatie, een prioriteitenbepaling en het nascholingsplan, alsook het gericht leren van en met elkaar versterken.
- Prioriteiten doelgericht en trajectmatig uitwerken.
- Een meer genuanceerde, bredere beeldvorming van de (taal)ontwikkeling van de kleuters beogen.
- In de kleuterafdeling de binnenklasdifferentiatie optimaliseren en de fase van de 'uitbreiding van zorg' meer doelgericht en systematisch aanpakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gericht opvolgen van onderwijskundige vernieuwingen op de klasvloer.
- Permanente aandacht voor het analyseren van leerlingresultaten op klas- en schoolniveau, kritisch reflecteren over leereffecten en didactische aanpak én de onderwijskwaliteit systematisch bewaken.
- Een geïntegreerd zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid verder ontwikkelen en werk maken van een talenbeleid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- ERKENNINGSVOORWAARDE 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- In de kleuterafdeling voor Nederlands en wereldoriëntatie een aanbod voorzien conform de inhoud en visie van de corresponderende leerplannen en ontwikkelingsdoelen.
- In de lagere afdeling voor wereldoriëntatie een aanbod voorzien conform de inhoud en visie van het corresponderende leerplan en de eindtermen.
- ERKENNINGSVOORWAARDE 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'
- Voor vestigingsplaats 'Centrum' over een recent brandpreventieverslag, een keuringsverslag van de verwarmingsinstallatie en een conformiteitsattest voor de stookoliereservoirs beschikken.
- Voor vestigingsplaats 'Centrum' de inbreuken vermeld op het keuringsverslag van de laagspanningsinstallatie wegwerken.

Wat betreft de regelgeving

- In het schoolreglement de afspraken in verband met rapporten opnemen (decreet basisonderwijs, art. 37).
- De dossiers met betrekking tot het getuigschrift vervolledigen (decreet basisonderwijs, art. 53-57 en Besluit van de Vlaamse Regering van 24-11-1998).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'
  - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands, wereldoriëntatie.
  - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
- voor de erkenningsvoorwaarde '**hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid**'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **23-09-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Liesbet Criel de inspecteur-verslaggever	Peter De Donder de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	